

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒

วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กรรมการที่มาประชุม

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจурินทร์ วัฒนวิศิษฐ์)	ประธาน
๒. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
๖. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๘. เลขาธิการคุรุสภา	กรรมการ
๙. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (นายชัยวัฒน์ ต๋อสกุลแก้ว รองปลัดกระทรวงฯ แทน)	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายจาดูร อภิชาติบุตร หัวหน้าผู้ตรวจราชการฯ แทน)	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (นายนิติพันธ์ สระภักดิ์ รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา แทน)	กรรมการ
๑๒. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบายฯ แทน)	กรรมการ
๑๓. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายสามารถชาย จอมวิญญา ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ แทน)	กรรมการ

๑๔. ปลัดกระทรวงแรงงาน (นายชัยวัฒน์ เกิดผล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ แทน)		กรรมการ
๑๕. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (นางทรงพร โกมลสุรเดช ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและ พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แทน)		กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองผู้อำนวยการฯ แทน)		กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (นายคมศร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการฯ แทน)		กรรมการ
๑๘. พระเทพปริยัติวิมล (แสวง ทมเมสโก)		กรรมการ
๑๙. นายเกรียงศักดิ์	เจริญวงศ์ศักดิ์	กรรมการ
๒๐. นายเจต	ประภามนตรีพงศ์	กรรมการ
๒๑. รองศาสตราจารย์ชนะ	กสิภาร	กรรมการ
๒๒. นายทองอยู่	แก้วไทรฮะ	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์ทองอินทร์	วงศ์โสธร	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์ธีรวุฒิ	บุญยโสภณ	กรรมการ
๒๕. นายนภดล	ทองนพแก้ว	กรรมการ
๒๖. นายนิพนธ์	สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
๒๗. นายอนุชากร	มาศจมาดล	กรรมการ
๒๘. นายประทีป	วีระพัฒน์นรินทร์	กรรมการ
๒๙. นายประพล	วีระพรสวรรค์	กรรมการ
๓๐. นายพนม	พงษ์ไพบูลย์	กรรมการ
๓๑. รองศาสตราจารย์พฤทธิ	ศิริบรรณพิทักษ์	กรรมการ
๓๒. นายไพฑูรย์	จัยสิน	กรรมการ
๓๓. นายมานิจ	สุขสมจิตร	กรรมการ
๓๔. ศาสตราจารย์มาโนช	แจ้งมุก	กรรมการ
๓๕. ศาสตราจารย์ยงยุทธ	ยุทธวงศ์	กรรมการ
๓๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา	ปิยะอัจฉริยะ	กรรมการ
๓๗. นายวัชรินทร์	ศรีบุรินทร์	กรรมการ
๓๘. นายวิททยา	บริบูรณ์ทรัพย์	กรรมการ

๓๙. ศาสตราจารย์วิริยะ	นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ
๔๐. ศาสตราจารย์วิรุณ	ตั้งเจริญ	กรรมการ
๔๑. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร	ตันไชย	กรรมการ
๔๒. ศาสตราจารย์ศรีราชา	เจริญพานิช	กรรมการ
๔๓. นายสมหมาย	ปาริจฉัตต์	กรรมการ
๔๔. นายสุทินันท์	ปรัชญพฤทธิ	กรรมการ
๔๕. นายสุเทพ	สุริยาอัมฤทธิ	กรรมการ
๔๖. ศาสตราจารย์กิตติคุณสุนน	อมรววัฒน์	กรรมการ
๔๗. นายสุวัฒน์	เงินน้ำ	กรรมการ
๔๘. นายอมเรศ	ศิลาอ่อน	กรรมการ
๔๙. นายอำนาจ	กุศลนันท์	กรรมการ
๕๐. นายอำพล	จินดาวัฒนะ	กรรมการ
๕๑. เลขาธิการสภาการศึกษา		กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์ชงทอง จันทรางศุ)		
๕๒. รองเลขาธิการสภาการศึกษา		ผู้ช่วยเลขานุการ
(นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล)		

กรรมการที่ไม่มาประชุม

๑. พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต)		ปฏิบัติศาสนกิจ
๒. นายชิงชัย	หาญเจนลักษณ์	ติดภารกิจ
๓. นายปรีดา	ประพฤตชอบ	ติดภารกิจ
๔. ศาสตราจารย์พงษ์ศักดิ์	อังสิทธิ์	ติดภารกิจ
๕. รองศาสตราจารย์พรจันทร์	สุวรรณชาติ	ติดภารกิจ
๖. ศาสตราจารย์ไพฑูรย์	สินลาร์ตัน	ติดภารกิจ
๗. ศาสตราจารย์สุรพล	นิติไกรพจน์	ติดภารกิจ
๘. นายอมรวิชัย	นาครทรรพ	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๑. นางสุรางค์ โพธิ์พุกษาวงศ์	ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
๒. นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและ พัฒนาการเรียนรู้ และรักษาการในตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา
๓. นางสุทธศรี วงษ์สมาน	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา และ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบาย และแผนการศึกษา
๔. นางสาววัฒนา อาทิตย์เที่ยง	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๕. นายก้องเกียรติ สหวรรณางกูร	ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
๖. นางสาววรัยพร แสงนภาพร	ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาศ.ระหว่างประเทศ
๗. นางสาวประภาพรพรรณ ไชยวงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๘. นางอัมพร พงษ์กังสนานันท์	ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์การศึกษา
๙. นางโสภณา ตาแก้ว	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
๑๐. นายสวัสดิ์ ภูทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒

กรรมการและเลขานุการ (เลขาธิการสภาการศึกษา รองศาสตราจารย์ชงทอง
จันทรางศุ) รายงานที่ประชุมว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งรายงานการประชุมสภาการศึกษา
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และได้ดำเนินการแก้ไขตามความเห็น
ของกรรมการเรียบร้อยแล้ว

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา : (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙)

กรรมการและเลขานุการ รายงานว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙) ครอบคลุมระยะเวลา ๑๕ ปี ซึ่งปัจจุบันได้ใช้แผนดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาครึ่งแผนแล้ว ทั้งนี้ช่วงเวลา ๒-๓ ปีที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ ๓ เรื่อง คือ ๑) การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ๒) การปรับแก้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในปี ๒๕๔๕ และ ๓) การประกาศใช้แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ตลอดจนมีนโยบายการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาดำเนินการปรับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๕๙) ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ดังนั้นในคราวประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ ที่ประชุมสภาการศึกษาเห็นชอบให้ดำเนินการปรับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๙) โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา เป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร เป็นประธาน ควบคู่ไปกับการดำเนินงานเรื่องการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาเฉพาะกิจปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ซึ่งมีศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เป็นประธาน ซึ่งสำนักงานฯ ได้เสนอเรื่องการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองเมื่อคราวประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาเป็นภาพใหญ่ และแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนปฏิบัติการที่มีรายละเอียดที่ลงลึกกว่าจึงเสนอตามมาในคราวนี้

การดำเนินงานในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการศึกษา และสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงแก้ไขมาโดยลำดับ ทั้งนี้ได้เสนอให้อนุกรรมการฯ เห็นชอบเรียบร้อยแล้ว จึงนำเสนอสภาการศึกษาพิจารณาในวันนี้

สรุปสาระสำคัญ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙) โดยสรุปดังนี้

ปรัชญาและกรอบความคิดยังคงหลักการเดิมไว้ คือ การยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการการศึกษา กับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา กับ

การศึกษาทุกระดับ ประเภท สังกัด รวมทั้งเชื่อมโยงการพัฒนาการศึกษากับการพัฒนาอื่น ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

วัตถุประสงค์หลักการเดิม คือ ๑) พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา ๒) เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และ ๓) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคม คุณธรรมภูมิปัญญา และการเรียนรู้

นโยบายมีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม จากเดิมซึ่งมี ๑๑ นโยบาย (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง เพิ่มเป็น ๑๔ นโยบาย โดยเติมประเด็นต่าง ๆ สอดแทรกในเนื้อหาเพื่อให้ความเป็นปัจจุบันมากขึ้น ดังนี้

๑) ความภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ รังเกียจการทุจริต และต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

๒) การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพ ทั้งภายในและภายนอกให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

๓) การผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ คุณธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดี

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหาร สนับสนุนและส่งเสริมจัดการศึกษา

๕) ส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต

๖) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษารองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

ทั้ง ๖ ประเด็นที่เพิ่มเติมสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองที่ได้นำเสนอไว้เมื่อคราวประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒

กรอบการดำเนินงาน แยกตามประเด็นเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดังนี้

๑) **คุณภาพการศึกษา** จะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และส่งเสริมการรู้หนังสือและการณรงค์ให้คนไทยมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นเรื่องการศึกษาในภาพรวม สำหรับกลุ่มครู คณาจารย์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญต้องจัดให้มีสถาบันระดับชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคณาจารย์ การปรับปรุง พัฒนาระบบ และเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูซึ่งในส่วนนี้ได้มีการดำเนินการไปบ้างแล้ว

จัดระบบให้ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่นที่มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู ตามโครงการครูพันธุ์ใหม่ประเภทที่ ๒ คือ ครู ๔+๑ ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่นและมีความประสงค์ที่จะเป็นครู จะมีการฝึกอบรมวิชาครูให้อีก ๑ ปี ให้มีกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ คุณวุฒิวิชาชีพ และการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเพิ่มศักยภาพในเรื่องการทำงานสายอาชีพ

๒) คุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งทำให้คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ หากเป็นในระบบโรงเรียนจุดเน้นที่ต้องช่วยกันดูแลเป็นพิเศษ คือ การแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้มีความหลากหลายและกระจายโอกาสให้กับคนจำนวนมาก

สำหรับเรื่องการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ในระดับอุดมศึกษามีกรอบการทำงาน จะเพิ่มปริมาณขึ้นไปเรื่อย ๆ คงเป็นเรื่องยากในการสนับสนุนงบประมาณให้กับทุกมหาวิทยาลัย จึงมีความพยายามที่จะชะลอการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสนับสนุนการจัดกลุ่มเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา เพื่อรวมมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย มีความเข้มแข็งต่างกัน เข้ามาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

๓) คุณภาพการบริหารจัดการ ให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่และสถานศึกษา การบริหารจัดการศึกษาโดยยึดพื้นที่เป็นฐาน (area-based) ซึ่งมีการทำงานที่เป็นรูปธรรมในรูปของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ เรื่องการสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา การบริหารจัดการความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์เป็นรูปธรรมมากขึ้น

๔) ขยายโอกาสทางการศึกษา มีประเด็นเรื่องการให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือก เร่งรัดการจัดตั้งหน่วยงานกลางด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการตั้งสถานีวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษาด้วย

๕) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายสนับสนุนสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันสังคมเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ส่งเสริมสนับสนุนภาคีเครือข่ายให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษานอกระบบ โรงเรียน สนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา สถาบันอาชีวศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเป้าหมายการแบ่งสัดส่วนจำนวนผู้เรียนในสถานศึกษาภาครัฐกับภาคเอกชน โดยกำหนดเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สัดส่วนจะเป็น ๖๕ : ๓๕ ซึ่งเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีสัดส่วน ๗๐ : ๓๐

การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ แบ่งเป็น ๒ ช่วง ช่วงแรกใช้เวลาประมาณ ๒ ปี (พ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๕๔) เป็นการจัดทำแผนปฏิบัติการ จากนั้นเป็นระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙) ทำแผนเหล่านี้สอดประสานอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรหลัก กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ รวมทั้งจังหวัดและกลุ่มจังหวัด สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) หากได้รับความเห็นชอบแล้วจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุมระเบียบวาระที่ ๓.๑)

การพิจารณา

ประธาน แจ้งให้ที่ประชุมทราบก่อนมีการพิจารณาในวาระนี้ว่า เรื่องข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ได้เร่งรัดไปที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ให้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม ซึ่งคาดว่าจะสัปดาห์หน้าจะได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้เป็นแผนแม่บทสำหรับ(ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) ให้มีความสอดคล้องกัน

นายสุวัฒน์ เงินจ๋า มีความเห็นในเอกสารแนบท้าย ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงและแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับเดิม ดังนี้

๑) หน้าที่ ๔ ข้อ ๑.๑.๕ จัดให้มีระบบการศึกษาเรียนรู้และการวัดประเมินผล การศึกษาเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นมาตรฐานเทียบเคียงกัน โดยให้มีการวัดผลระดับชาติในชั้นปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น และนำผลมาใช้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ส่วนช่วงชั้นที่เหลือให้ดำเนินการวัดผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ข้อความขีดเส้นใต้ควรปรับเป็นการจบการศึกษาให้ใช้การวัดผลระดับชาติ ซึ่งศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช เป็นผู้ผลักดันเรื่องนี้

๒) ๑.๒ หน้า ๔ ข้อ ๑.๑.๙ ปฏิรูปอุดมศึกษา โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และชะลอการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ... ซึ่งเรื่องการศึกษาในทศวรรษที่สองระบุว่า ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดการตั้งสาขา ตั้งหน่วยงาน

ของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งเป็นการทำลายคุณภาพการศึกษา จะมีความสอดคล้องกันหรือไม่

๓) หน้า ๕ , ๘ และ ๑๓ คำว่า “ในระบบโรงเรียน” และ “นอกระบบโรงเรียน” ควรปรับเป็น *การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย*

๔) หน้า ๘ ข้อ ๑.๕.๒ -๑.๕.๔ ที่ระบุว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เชื่อมโยงกับการประเมินคุณภาพภายนอก มีความเห็นว่า การเขียนลักษณะนี้ทำให้โรงเรียนเน้นเฉพาะการประกันคุณภาพภายนอก ไม่ได้ทำการประกันคุณภาพภายในเป็นหลัก ต้นสังกัดจึงต้องส่งเสริมให้โรงเรียนสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน การประกันคุณภาพภายนอกเอง ดังนั้นขอให้ฝ่ายเลขานุการปรับให้ชัดเจน

๕) เรื่องการประกันคุณภาพภายในควรเป็นเรื่องที่บูรณาการไปกับระบบการบริหาร หากการบริหารมีคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาก็มีคุณภาพ ดังนั้นควรเขียนเป็นความคิดรวบยอดให้ชัดว่า การประกันคุณภาพภายในต้องเป็นการดำเนินการที่ประสานบูรณาการไปกับระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพด้วย

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ ซึ่งแจ้งในเอกสารแนบท้าย หน้า ๔ และ ๘ เรื่องการจัดระบบการศึกษาเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการศึกษาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันสามารถเทียบเคียงกันได้ตรงกันระหว่าง(ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงกับข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองจะใช้คำให้เหมือนกัน ตัวอย่างเช่นหน้า ๘ ข้อ ๑.๕.๓ ...กลไกการประกันการเรียนรู้และรับรองมาตรฐานผู้เรียน เพื่อวัดประเมินผลผู้เรียนที่เป็นระบบ มีมาตรฐานเดียวกัน สามารถเทียบเคียงกัน ซึ่งไม่ได้ระบุรายละเอียดว่าเป็นระบบของชาติ อาจมีกรรมการบางท่านคิดว่าเป็นระบบของชาติ แต่ในที่สุดหากที่ประชุมเห็นว่าต้องสามารถเทียบเคียงกันได้ก็ควรใช้คำนี้

ประเด็นที่สำคัญกว่าคือประเด็นภาพรวม(ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุงที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีคือต้องไม่ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดสับสนว่าเป็นคนละเรื่องกับข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เพราะโดยแท้จริงแล้วเป็นเรื่องเดียวกัน เพียงแต่การปฏิรูปการศึกษาเป็นภาพใหญ่เกี่ยวข้องกับทุกระบบของประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม มีทั้งระบบการศึกษาและระบบการเรียนรู้ ส่วนแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นภาพย่อยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาโดยตรง ดังนั้นเอกสารที่เสนอคณะรัฐมนตรีต้องชัดเจนเพื่อป้องกันการสับสนของประชาชน

นายพนม พงษ์ไพบูลย์ มีข้อสังเกตในเอกสารวาระการประชุม ดังนี้

๑) หน้า ๘ ข้อ ๑.๓.๘ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล และสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ เพื่อการศึกษา ควรเพิ่มเติมเรื่อง การเข้าไปมีส่วนจัดระบบอินเทอร์เน็ต ระบบการศึกษาทางไกล รวมทั้งวิทยุและโทรทัศน์ด้วย

๒) หน้า ๙ ข้อ ๑.๔.๕ จัดการศึกษาอาชีพหลักสูตรต่อยอดจากการศึกษา ภาคบังคับ (๙+๑) ... เห็นว่า การต่อยอดที่จะเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถทำงาน ได้ อาจเป็น ๙ + ๓ เดือน หรือ ๖ เดือน / ๑ ปี / ๒ ปี ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของ หลักสูตรในแต่ละวิชา

๓) หน้า ๑๗ ข้อ ๓.๑.๒ เร่งรัดการผลิตสื่อการเรียนการสอน หนังสือและ ตำราเรียนที่มีคุณภาพ หากเขียนลักษณะนี้แปลว่า รัฐเป็นผู้ผูกขาดการผลิตสื่อ ควรปรับ เป็นรัฐเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมผลิตสื่อ ซึ่งจะสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕

๔) หน้า ๑๘ เรื่องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมืออาชีพ ใน เรื่องการจัดตั้งและการรับโอนสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนกลางให้การ สนับสนุนด้านวิชาการ มีความเห็นว่า ประโยชน์ขาดความชัดเจน เพราะที่ผ่านมาก็เขียน ในลักษณะนี้มาโดยตลอด และผลก็คือ สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ หากแต่การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อสำหรับครูและ ผู้เรียน การวัดผลประเมินผล การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนทางวิชาการท้องถิ่นต้อง ดำเนินการเอง กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมดังกล่าว ดังนั้น ควรเขียนให้ ชัดว่า ระบบทางด้านวิชาการเป็นระบบเดียวกัน ส่วนที่แตกต่างกันคือ ระบบบริหารจัดการ และขอเสนอเพิ่มเติมว่า งบประมาณด้านวิชาการ ต้องผ่านจากกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้ อยู่ในนโยบายเดียวกัน เช่น หากจะพัฒนาครูก็ต้องพัฒนาไปด้วยกัน แต่ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการไม่ได้ดูแลส่วนนี้ จึงอยากเห็นว่าทำอย่างไรให้ระบบนี้เป็นระบบที่เข้าไป สนับสนุนแล้วต้องไปกำกับดูแลคุณภาพมาตรฐานทางวิชาการด้วย เป็นต้น

ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ มีข้อสังเกตว่า นโยบายรัฐบาลของ นายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งจัดให้ ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ๑๕ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นนโยบายที่ ได้รับการชื่นชมมาก แต่ในเอกสารระบุว่า จัดให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่าง ทั่วถึง ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ไม่ทราบว่าควรจะคงเขียนไว้แบบนี้หรือไม่

กรรมการและเลขานุการ ซึ่งแจ้งว่า ถ้อยคำในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายที่ใช้อยู่ในหลายฉบับมีความสอดคล้องกัน คือ ใช้คำว่า “ไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี” เพราะฉะนั้นขออนุญาตคงใช้ถ้อยคำ “ไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี” ส่วนภาคปฏิบัติจะขยับเป็น ๑๓ ปี ๑๔ ปี หรือ ๑๕ ปี อย่างที่ปฏิบัติกันในขณะนี้ไม่ขัดต่อกฎหมายแต่ไม่ยากให้มัดจนเกินไปเนื่องจากมีประเด็นซึ่งอาจทำให้เกิดความขลุกขลักขึ้นในการบริหารจัดการ

รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ) มีข้อสังเกตในเอกสาร ดังนี้

๑) เอกสารประกอบการประชุม

บทที่ ๖ เรื่องการบริหารแผนสู่ภาคปฏิบัติ หน้า ๑๑๖ ควรเป็นแผนที่สามารถบอกได้ว่า ทำไม่ ต้องทำอะไร และทำอย่างไร แต่คำว่า “ทำอย่างไร” ไม่มี และทั้งหมดมีเพียงหน้า ๑๑๗-๑๑๙ ที่เป็นการบริหารแผนสู่ภาคปฏิบัติ มีความเห็นว่าหากสภาการศึกษาจะทำการบริหารแผนสู่ภาคปฏิบัติ ต้องมีรายละเอียดมากกว่านี้ ซึ่งคงจะเป็นเล่มที่เป็นแผนปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติของกระทรวงฯ สามารถนำสู่การปฏิบัติได้

๒) เอกสารการประชุม

๒.๑ หน้า ๒๖ แสดงตารางสรุปกระบวนการนำแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับของภาคส่วนต่าง ๆ ควรนำข้อ ๖ การจัดข้อมูลที่สำคัญขึ้นมาก่อน เพราะข้อมูลเป็นฐานในการทำงานทุกอย่าง และทำให้รู้ได้ว่าขณะนี้ปัญหาอยู่ตรงไหน

๒.๒ หน้า ๒๘ แสดงแผนผัง (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง เกี่ยวกับการนำแผนสู่การปฏิบัติ หากยังไม่สามารถทำให้สมบูรณ์ได้ เสนอว่า สภาการศึกษาต้องทำหน้าที่นำร่องให้ ในเรื่องจะทำอะไร ทำเพื่อใคร ส่วนเรื่องการทำอย่างไรให้หน่วยปฏิบัติรับไปดำเนินการให้ได้มากกว่าที่เสนอไว้ในเอกสารประกอบการประชุม

๒.๓ หน้า ๒๘ แนวนโยบาย มี ๓ กล้อง นโยบายแรก มี ๖ ข้อย่อ ยนั้นจะเห็นว่า ระดับของแนวนโยบายนี้ไม่เท่ากัน เพราะแนวนโยบายทุกข้อยกเว้น ข้อ ๑.๔ คือ นโยบายที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษา ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปลูกฝังผู้เรียน การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การพัฒนามาตรฐานและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และการผลิตครู แต่ข้อ ๑.๔ เป็นแนวนโยบายที่มุ่งไปที่ผลผลิต

คือ การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ดังนั้นเห็นว่าควรนำทฤษฎีระบบมาใช้ด้วย

๒.๔ หน้า ๒๘ เรื่องการพัฒนามาตรฐานและระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีความเห็นว่า เมื่อสร้างระบบกลไกขึ้นมาต้องพยายามฝัง (Built in) เข้าไปในระบบการทำงานปกติ และเมื่อถึงฤดูประเมินผล จึงจะมีเครื่องมือที่ช่วยดึงข้อมูลนั้นออกมาได้

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ดันไชย มีความเห็นว่า ปัญหาคือการนำแผนสู่การปฏิบัติ ส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับ การแบ่งส่วนราชการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเนื้อหาสาระบางส่วนเกี่ยวข้องกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง หากไม่สามารถชี้แนวทางให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนได้แล้ว การนำไปสู่การปฏิบัติจะทำได้ยาก ดังนั้นต้องวิเคราะห์ว่า กระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนจะทำอะไร อย่างไร ประเด็นเหล่านี้ เมื่อมีแนวทางให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีทิศทางและเป็นเอกภาพแล้ว จะทำให้แผนนี้ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ มีข้อสังเกตว่า การกำหนดเป้าหมายผู้เรียนรัฐและเอกชนเป็น ๖๕ : ๓๕ ซึ่งมีความเห็นว่าควรมีสัดส่วน ๖๐ : ๔๐ เพื่อให้มีความแน่ใจว่า การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนหรือภาคภาคีเครือข่ายจะช่วยรัฐได้

รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษาจะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกรรมการทุกท่านไปปรับปรุงให้เอกสารมีความสมบูรณ์และสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยมีข้อชี้แจงเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เอกสารประกอบการประชุม (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๙) ประกอบด้วย ๖ บท บทที่ ๑-๔ เป็นบททั่วไป ได้แก่ วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย บทที่ ๕ มีลักษณะคล้ายแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับเดิม แต่จะมาเน้นในบทที่ ๖ การบริหารแผนสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีความละเอียด ตามที่รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณได้เสนอแนะเอกสารหน้า ๑๒๑ จะเห็นว่า อนุกรรมการฯ ปรับกระบวนทัศน์ (paradigm) ของการทำแผนใหม่ คือ ไม่ได้ใช้ระบบสั่งการ (top down) แต่จะเป็นการกำหนดแผนร่วมกัน (plan with) กับจังหวัด กลุ่มจังหวัดอย่างชัดเจน และหน้า ๑๒๒ แสดงตารางแสดงรายชื่อกลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย เพราะฉะนั้นจะมีกลุ่มจังหวัดกับจังหวัด ซึ่งจะมีแผนระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับชาติ หากจะให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองต้องนำนโยบายรัฐบาล ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ๒) การขยายโอกาสทางการศึกษา และ ๓) การมีส่วนร่วม

ร่วม มาเพื่อให้แผนประสบความสำเร็จ ทั้งนี้หน่วยงานระดับกระทรวง/องค์กรหลัก ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ต้องตระหนักในการทำงานร่วมกัน ต้องมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำแผนสู่การปฏิบัติ

๒) เอกสารการประชุม หน้า ๒๖ การจัดข้อมูลที่สำคัญ เห็นว่า สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) และสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีข้อมูลเรื่องคุณภาพดังกล่าว แต่สิ่งสำคัญคือจะต้องย่อข้อมูลให้เป็นทั้งระดับชาติ ระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด โดยเน้นข้อมูลเรื่องคุณภาพ ข้อมูลการกระจายโอกาสทางการศึกษา ข้อมูลการมีส่วนร่วมเหล่านี้ ในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องตระหนักตั้งนั้นแผนจังหวัดกับแผนกลุ่มจังหวัดซึ่งมีความสำคัญมาก รวมไปถึงเครือข่ายระดับกลุ่มจังหวัด ระดับจังหวัดก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ซึ่งหากมีข้อมูลละเอียดแล้วจะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำแผนได้อย่างเป็นรูปธรรม

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยกับหลักการของ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) แต่ในฐานะหน่วยปฏิบัติ มีความกังวลเรื่องงบประมาณที่จะใช้ในการขับเคลื่อนแผน ทั้งแผนการปฏิรูปศึกษาในทศวรรษที่สองและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพราะขณะนี้ทุกหน่วยงานเตรียมพร้อมจะใช้เงินจากโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ ๒ (เอสพี ๒) ซึ่งมีหลักการการใช้เงินคล้ายคลึงกัน แต่ต่างกันที่จุดเน้น จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการ ตรวจสอบความเชื่อมโยงในการใช้เงินระหว่างแผนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ ๒ (เอสพี ๒) ว่ามีจุดเน้นและเป้าหมายต่างกันอย่างไร เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันในการนำสู่การปฏิบัติหรือสู่สาธารณชนต่อไป

ทั้งนี้ ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าแผนขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ ๒ (เอสพี ๒) เป็นเงินงบประมาณก้อนใหญ่ที่สุดที่จะลงสู่พื้นที่ และการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ ๒ หลายโครงการไม่ได้บรรจุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับเงินจากโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ ๒ จำนวน ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญของสพฐ. ใน ๓ ปีข้างหน้า แต่การดำเนินงานโครงการดังกล่าวไม่ได้เป็นจุดเน้นที่บรรจุอยู่ในแผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ทองอินทร์ วงศ์โสธร ซึ่งแจ้งว่าจากการประชุมร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปว่าโครงการภายใต้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ ๒ (เอสพี ๒) มีความครอบคลุมกับการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับแล้ว

กรรมการและเลขานุการ เสนอว่า จากการฟังความคิดเห็นของกรรมการหลายท่าน คิดว่าในภาพรวมกรรมการส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อเสนอของการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ แต่มีความกังวลเรื่องถ้อยคำบางข้อ และความเชื่อมโยงของเป้าหมายที่ควรเป็นเป้าหมายเฉพาะมากขึ้น โดยควรปรับถ้อยคำให้สอดคล้องกับเม็ดเงินที่มีอยู่จริงนั้น ในหลักการขอให้ที่ประชุมให้ความเห็นชอบกับข้อเสนอ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) โดยฝ่ายเลขานุการจะนำข้อเสนอแนะและความคิดเห็นของกรรมการไปปรับแก้ก่อนนำเสนอประธานพิจารณา เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป หรือหากที่ประชุมพิจารณาสักระยะหนึ่งแล้ว มีความเห็นว่าควรปรับแก้ก่อนแล้วนำกลับมาให้ที่ประชุมพิจารณาอีกครั้ง ก็สามารถดำเนินการได้

นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ เห็นด้วยกับข้อเสนอของ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) และเห็นว่าเป็นแผนที่ค่อนข้างสมบูรณ์ แต่กังวลใจกับแผนงานเร่งด่วนซึ่งกำหนดให้ดำเนินการในปีพ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๕๔ แต่ขณะนี้ เป็นปี พ.ศ. ๒๕๕๒ แพลนดังกล่าวยังไม่ได้เริ่มดำเนินการเลย รวมทั้งเห็นด้วยกับองค์กรใหม่ที่จะเกิดขึ้นตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑.๑-๑.๔ ทั้ง ๔ แห่ง โดยเฉพาะสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ ซึ่งประธานให้ความเห็นชอบกับการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวแล้ว และถือเป็นประวัติศาสตร์หากสามารถจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติได้สำเร็จในรัฐบาลชุดนี้ เพราะเอกชนใช้เวลาในการผลักดันเรื่องนี้มาเป็นเวลาเกือบ ๑๐ ปีแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ยังเห็นด้วยกับการให้ความสำคัญเรื่องความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากปัจจุบันองค์กรภาคเอกชนมีปัญหาเรื่องการสร้างคนที่มีความสามารถในการแข่งขันตั้งแต่ระดับกลางจนถึงระดับสูง เมื่อสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติเกิดขึ้นได้จะสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันของหลายหน่วยงาน ทั้งในเรื่องของการป้องกันไม่ให้คนไทยไปทำงานต่างประเทศ รวมทั้งการกีดกันคนต่างชาติไม่ให้เข้ามาทำงานในประเทศไทย สำหรับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพนั้นในปัจจุบันหลายประเทศจัดตั้งสถาบันเหล่านี้แล้ว ดังนั้นหากประเทศไทยสามารถจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติได้ ก็จะทำให้เกิดสถาบันที่ทำหน้าที่รับรององค์กรที่เกี่ยวข้อง เพิ่มการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับคนไทย ทั้งนี้ขอเป็นกำลังใจให้กับประธานในการแก้ไขปัญหาความคิดเห็นไม่ตรงกันระหว่าง

กระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงแรงงานในเรื่องการก่อตั้งสถาบันดังกล่าว หากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติเกิดขึ้นได้จริงแล้ว ภาคเอกชนจะขอชื่นชมกับผลงานของรัฐบาลชุดนี้เป็นอย่างยิ่ง

ประธาน ชี้แจงว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายชัดเจนเรื่องการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เชิญประชุมผู้แทนหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและภาคเอกชนมาประชุมร่วมกันเมื่อ ๒-๓ สัปดาห์ที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ทั้งนี้มติคณะรัฐมนตรีครั้งสุดท้ายมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการเสนอพระราชบัญญัติการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ถามความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการให้คำตอบไปอย่างชัดเจนแล้วว่า สนับสนุนการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ และขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดำเนินการเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้เลย และในระหว่างที่รอกระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอพระราชบัญญัติการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคงต้องใช้เวลาประมาณ ๒ ปี จึงจะสามารถจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติได้นั้น เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติ ที่ประชุมซึ่งประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนสภาอุตสาหกรรม หอการค้า และอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีมติให้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพในลักษณะที่จะก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติไปพลางก่อน

นอกจากนี้ ประธานได้มอบหมายเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเร่งรัดให้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (MOU) โดยจะเป็นประธานการลงนามดังกล่าว เพื่อให้มีมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาชีพที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันระหว่างภาคเอกชนกับผู้ผลิตคือกระทรวงศึกษาธิการ และให้ใช้ไปพลางก่อน จนกว่าสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติจะเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ ซึ่งเมื่อสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการแล้ว อาจมีการปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพที่กำหนดไว้แล้วนั้นได้

รองศาสตราจารย์พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ เห็นด้วยกับเนื้อหาสาระของ(ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) ในภาพรวม โดยมีข้อสังเกต ๒ ประการ ดังนี้

๑) ระดับมหภาค (macro) ในหน้า ๒ และ ๓ ของเอกสารระเบียบวาระการประชุมหัวข้อปรัชญาหลักและกรอบแนวคิด มีการกล่าวถึงเรื่องการมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยขณะนี้ต้องยอมรับว่าเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นระเบียบวาระแห่งสหประชาชาติระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๐๕ -๒๐๑๕ (พ.ศ.๒๕๔๘ -๒๕๕๗) ซึ่งนับเป็นทศวรรษของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ดังนั้นหากเป็นไปได้ ขอเสนอว่า เมื่อกำหนดปรัชญาหลักแล้ว ควรเพิ่มการพัฒนาที่ยั่งยืนไว้ในเจตนารมณ์ของแผนด้วย เช่น ในหน้า ๓ วงเล็บ (๒) บรรทัดแรก พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง... ขอให้เติมคำว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ก่อนคำว่า ...และมีดุลยภาพใน ๓ ด้าน เพื่อเป็นการเน้นให้เชื่อมโยงกับปรัชญาหลักที่อ้างไว้ในหน้า ๒ ด้วย

ในส่วนของวัตถุประสงค์ของแผน ข้อ (๑) พัฒนาคอนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา ตรงนี้ควรเติมเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากขณะนี้มีความคิดการพัฒนาที่หลากหลาย จึงควรระบุเป้าหมายให้ชัดเจนว่า การพัฒนาเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้อาจเติมในวัตถุประสงค์ข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ข้อใดข้อหนึ่งก็ได้ตามความเหมาะสม

๒) ระดับจุลภาค (micro) ในหน้า ๔ แนวนโยบาย (๑.๑) ข้อ ๑.๑.๔ เรื่องการจัดให้มีระบบการศึกษาเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการศึกษาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เป็นมาตรฐาน คือขณะนี้เมื่อพูดถึงการจัดการศึกษาและการประเมินผลการเรียนรู้ ในภาพรวม คนส่วนใหญ่จะนึกถึงการวัดประเมินผลส่วนที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ๘ กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวัดประเมินผลในส่วนที่เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ปล่อยให้โรงเรียนประเมินผลกันเองตามรูปแบบของแต่ละโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการวัดประเมินผลแบบให้ผ่าน ดังนั้นจึงควรระบุให้มีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานด้วย จึงขอเสนอให้มีการปรับปรุงระบบวิธีการวัดประเมินผลให้เป็นที่เชื่อถือได้ และให้มีรายละเอียดมากกว่าที่เป็นปัจจุบัน ไม่ใช่ประเมินผลแบบให้ผ่านกับไม่ผ่านเท่านั้น

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม แสดงความเห็นว่าเป็นที่เห็นว่า แผนแม่บทด้านวัฒนธรรมของชาติได้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนที่ผ่านมา โดยผ่านความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการด้วย และมีความเห็นว่าแผนแม่บทด้านวัฒนธรรมได้ มีการบูรณาการด้านการศึกษาไว้มากที่สุด ทั้งระดับนโยบาย แผนปฏิบัติงานและการดำเนินงาน และเนื่องจากในแผนดังกล่าวได้นำแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมมาพิจารณาควบคู่ไปด้วย

ทำให้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติฉบับใหม่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัตถุประสงค์ที่ ๒ ในแผนฯวาง แต่ทั้งนี้ก็มีข้อสังเกต ๒ ประเด็นดังนี้

๑) ความครอบคลุมของการจัดการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ มีความครอบคลุมการจัดการศึกษาของหน่วยราชการอื่นหรือไม่ เช่น กรุงเทพมหานคร กระทรวงวัฒนธรรมที่จัดการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่จัดการศึกษาเรื่องพลศึกษา เป็นต้น

๒) ควรเพิ่มเติมเรื่องการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของชาติ โดยอาจรวมไว้กับเรื่องการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายภูมิปัญญา การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม พลศึกษา กีฬา ตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษาเมื่อปีที่ผ่านมา (๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๑)

ประธาน ชี้แจงว่าได้ขอให้ฝ่ายเลขานุการ ปรับแก้ไขข้อความในเป้าหมายรวม วัตถุประสงค์ที่ ๑ คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข โดยขอให้เพิ่มข้อความว่า “ภาคภูมิใจในความเป็นไทย” เพื่อให้มีความหมายสมบูรณ์มากขึ้น คือมีเฉพาะคนไทยเท่านั้นที่มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย โดยการเรียนวิชาประวัติศาสตร์จะส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักรากเหง้าที่แท้จริง และมีความภาคภูมิใจในความเป็นมาของตนเอง

นายเจต ประภามนตรีพงศ์ กล่าวว่า ตามที่ประธานมีนโยบายให้ปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ในฐานะที่เป็นผู้แทนของผู้จัดการศึกษาภาคเอกชนขอขอบคุณและรู้สึกดีใจที่มีการบรรจุเรื่องการจัดการศึกษาของภาคเอกชนไว้ในหน้า ๒๐ ข้อ ๓.๓.๓ และ ๓.๓.๕ อย่างไรก็ตาม ขอเสนอให้มีการติดตามประเมินผลเพื่อนำแผนสู่การปฏิบัติที่แท้จริง โดยเฉพาะอัตราส่วนการจัดศึกษาระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนที่กำหนดไว้เป็น ๖๕ : ๓๕ ถ้ามีความเป็นไปได้ก็จะเกิดประโยชน์ เพราะปัจจุบันอัตราส่วนการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนเป็น ๘๐ : ๒๐ และการจัดการศึกษาของภาคเอกชนมีแนวโน้มลดลงโดยลำดับ โดยสัดส่วนที่แท้จริงในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ ๘๒ : ๑๘ และขอขอบคุณคณะกรรมการกฤษฎีกาที่นำเรื่องการปรับแก้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา หากกฎหมายฉบับนี้ผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแล้ว คาดว่าสัดส่วนการจัดการศึกษาของภาคเอกชนคงมีอัตราเพิ่มขึ้น

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า การเสนอ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง(พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) ครั้งนี้ มีเอกสารจำนวนมาก คงไม่สามารถสื่อสารให้ประชาชนทั่วไปรับรู้และเข้าใจตามเอกสารได้ทั้งหมด ดังนั้นเพื่อความกระชับ ควรพิจารณาว่าจุดเน้นที่ควรคงไว้คืออะไร จุดที่เปลี่ยนแปลงคืออะไร

นอกจากนั้น ยังมีความเห็นว่าส่วนที่เป็นหลักการเดิมที่คงไว้มี ๓ ด้าน คือ ๑) การพัฒนาคนอย่างรอบด้าน สมดุล เพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนา ๒) สร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้ และ ๓) พัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อนำไปสู่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่วนที่ปรับปรุงคือส่วนที่กรรมการหลายท่านมีข้อคิดเห็นและให้ ข้อสังเกตเพิ่มเติม เป็นจุดที่อนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา เสนอให้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ๖ ประการ ดังนี้

๑) การเน้นคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย ๓ ดี (D) ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศ คือ ๑) เน้นความภูมิใจในความเป็นไทย ๒) จิตสาธารณะ และ ๓) รังเกียจการทุจริตต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

๒) เน้นเรื่องการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ คุณธรรม และมีคุณภาพ ชีวิตที่ดี

๓) ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๔) พัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ หรือการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (ระบบ VQ)

๕) การสร้างความสมดุลในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ

๖) การบริหารจัดการ เน้นการเชื่อมต่อระหว่างนโยบายสู่การปฏิบัติ

ดังนั้นแผนจึงต้องมีส่วนที่เป็นการบูรณาการตั้งแต่ต้นนโยบายของส่วนกลาง ไปสู่แผนกลุ่มจังหวัด และแผนจังหวัด

ทั้งหมดนี้หากมีการปรับปรุงโดยคงจุดเดิมที่ดีอยู่แล้ว และเติมเต็มในส่วนที่ ต้องการลดช่องว่างของอดีตที่ผ่านมา ก็จะก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการศึกษาของชาติ มากขึ้น

ประธานขอให้ฝ่ายเลขานุการ ตอบคำถามสั้นๆ ให้ได้ว่า (ร่าง) แผนการศึกษา แห่งชาติมีการปรับปรุงต่างจากเดิมอย่างไร เช่นเดียวกับการปฏิรูปการศึกษารอบสองซึ่ง ต่างจากการปฏิรูปการศึกษาในรอบแรก คือการปฏิรูปการศึกษาแรกเน้นเรื่องปรับ โครงสร้าง และการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบ แต่การปฏิรูปการศึกษา รอบสองเป็นการปฏิรูปสิ่งทีนอกเหนือจากโครงสร้าง คือเน้นคุณภาพการศึกษา โอกาสทางการ ศึกษา และการมีส่วนร่วม โดยเน้นเรื่องคุณภาพเป็นลำดับแรก และลำดับที่ ๒ คือต้องให้ ความสำคัญกับการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยควบคู่กับการศึกษาในระบบด้วย

ในลักษณะเดียวกันการปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ควรมีคำตอบสั้นๆ ว่า ต่างจากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับเดิมอย่างไร เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในสังคม และสร้างความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติต่อไป

กรรมการและเลขานุการ มีความเห็นว่าประเด็นพิจารณาของประธานมีความเป็นรูปธรรม คือหากสามารถสื่อสารให้สาธารณชนและหน่วยปฏิบัติเข้าใจตรงกันได้จะเกิดประโยชน์ โดยคิดว่าข้อคิดเห็นของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สามารถใช้เป็นคำตอบในการอธิบายต่อสาธารณชนให้เข้าใจได้ง่าย โดยแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุงมีจุดเปลี่ยนแปลง ๖ ประการ คือ

๑) การกำหนดเป้าหมายที่คุณภาพของคนในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับความภูมิใจในความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ รังเกียจการทุจริต ต่อต้านซื้อสิทธิ์ขายเสียง

๒) การพัฒนาครู ซึ่งสอดคล้องกับเรื่องปฏิรูปการศึกษารอบสองที่เน้นการพัฒนาครู

๓) การส่งเสริมการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้มีการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิตเกิดขึ้นจริง มีแหล่งเรียนรู้ มีเครื่องมือและกลไกที่คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้

๔) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนมากขึ้น

๕) การขับเคลื่อนโดยใช้การพัฒนากำลังคน (VQ) การจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น และ

๖) การบริหารแผนเพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการบูรณาการของแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้มีความเชื่อมโยงกัน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวเสริมว่าจุดเด่นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์ เห็นด้วยกับจุดเปลี่ยนแปลงทั้ง ๗ ประการ และเสนอว่าใน ๗ ข้อควรให้ความสำคัญในระดับที่แตกต่างกัน โดยมีความเห็นว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ แผนนี้เป็นแผนปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในกรอบการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองจะทำให้การปฏิรูปการศึกษาเกิดขึ้นอย่างแท้จริง โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนั้นจึงควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับการปฏิบัติและกลไกการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสามารถนำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

นายสุวัฒน์ เงินจ๋า เห็นว่า มีการกล่าวถึงเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการจัดการศึกษาของภาคส่วนต่างๆ รวมทั้งภาคเอกชนมาโดยตลอด เช่น การทำโรงเรียนให้เป็น

ของประชาชน การให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยกรรมการสถานศึกษาเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๖ แต่ขาดประสิทธิภาพมาโดยตลอด ดังนั้นควรผลักดันและให้ความสำคัญกับกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งกรรมการเขตพื้นที่ให้มีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาอย่างแท้จริง

นายไพฑูรย์ จัยสิน มีความเห็นว่า ในพื้นที่ภาคใต้คนส่วนใหญ่นิยมเรียนโรงเรียนเอกชนมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล และขาดความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน จึงควรเน้นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนของรัฐ ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพมากขึ้น

ประธาน ชี้แจงว่า รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนมาโดยตลอด แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งส่งเสริมให้ภาครัฐ และภาคเอกชนมีมาตรฐานเดียวกัน ใช้ทรัพยากรร่วมกันในกรอบกฎหมายที่ทำได้ ยกเว้นการลงทุนในภาคเอกชน และบางเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะผิดกฎหมาย โดยหลายเรื่องพยายามกำหนดเป็นนโยบาย เช่น การนิเทศ การจัดตั้งสำนักงานต่าง ๆ เป็นต้น

นายอมเรศ ศิลาอ่อน มีความเห็นว่า การส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะเรื่องการสร้างความร่วมมือระหว่างพ่อแม่กับสถานศึกษา ในส่วนกลางภาครัฐต้องถอย เพื่อเปิดโอกาสให้พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมได้ ในบางจังหวัดยังดำเนินการได้น้อย เนื่องจากพ่อแม่ไม่กล้าเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา ดังนั้นจึงควรกำหนดบทบาทของภาคราชการให้ถูกต้อง เพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ มีความเห็นว่าการเน้นการเปลี่ยนแปลง ๗ ข้อ ควรเน้นให้ชัดเจนโดยเฉพาะในข้อ ๑ คือคุณภาพของคนและสังคม เนื่องจากการปรับแผนการศึกษาแห่งชาติแผนฉบับนี้ สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษารอบสองที่เน้นด้านคุณภาพของคนและสังคม การพัฒนาครูและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษา รวมทั้งการเตรียมความพร้อม หรือจะกล่าวให้สั้นคือเน้นที่คุณภาพของคนและสังคม ทั้งนี้มีความเห็นสอดคล้องกับนายสุวัฒน์ เงินน้ำ เรื่องการให้ความสำคัญกับการให้ชุมชนเป็นฐาน (community based) โดยปัจจุบันทุกหน่วยงานกำลังมุ่งไปหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอความร่วมมือในการสนับสนุนด้านงบประมาณ แต่ในความเป็นจริงความร่วมมือจากชุมชนหรือจากภาคเอกชนก็ดี ถ้าเริ่มต้นด้วยการให้ชุมชนเป็นฐาน จะเกิดความร่วมมือที่

มั่นคง เพราะการให้ชุมชนเป็นฐานไม่ได้หมายถึงเพียงโรงเรียนเอกชน แต่หมายรวมถึง บริษัท ห้างร้าน ภาคเอกชนที่จะเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนภาคการศึกษา โดยเฉพาะ การศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

ประธาน กล่าวว่า หากที่ประชุมไม่มีความเห็นเพิ่มเติม ขอมอบหมายให้ฝ่าย เลขานุการไปปรับ โดยปรับถ้อยคำให้เข้าใจง่ายขึ้น และตรงประเด็น ขณะนี้มีความเหลื่อม กันอยู่ระหว่างวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ กับข้อที่ ๓ คือการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม กับการพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคม ซึ่งมีความใกล้เคียงกันมาก แนวนโยบายบาง ข้อสนับสนุนวัตถุประสงค์ที่ ๒ หรือไม่ บางข้อไขว้กันไปมา บางข้ออาจยุบรวมกันได้ ควร ปรับให้เข้าใจและจำได้ง่ายขึ้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถรับไปปฏิบัติได้ง่าย รวมทั้งปรับตาม ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมในวันนี้ด้วย ประธานจึงขอหารือที่ประชุมว่า ควรให้ฝ่ายเลขานุการ กลับไปปรับแก้ไขแล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้ง หรือปรับเสร็จแล้วส่งให้ประธานพิจารณา แล้วเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้เลย ทั้งนี้มี ความเห็นว่า ควรนำกลับมาให้ที่ประชุมพิจารณาอีกครั้งหลังจากปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า สืบเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องกระบวนการทำงาน ของหน่วยงานและการจัดประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษา จึงขอให้ที่ประชุมให้ความ เห็นชอบในหลักการ โดยฝ่ายเลขานุการร่วมกับคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้าน นโยบายและแผนการศึกษาจะรับไปปรับแก้ไขเรื่องถ้อยคำ และความเชื่อมโยง เมื่อปรับแก้ เสร็จเรียบร้อยแล้วจะขอเสนอต่อประธานเพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความ เห็นชอบต่อไป

ประธาน มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการร่วมกับคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา ด้าน นโยบายและแผนการศึกษาปรับแก้ไขเอกสารตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม แล้วเสนอให้ประธานพิจารณาอีกครั้งก่อนนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช เสนอว่า หลังจากปรับแก้ไขเอกสารเรียบร้อยแล้ว ขอให้แจ้งเวียนให้กรรมการรับทราบด้วย เพื่อว่าจะได้แจ้งให้ทราบหากมีข้อท้วงติงต่อไป

ประธานหารือที่ประชุมว่า ควรนำกลับมาให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาอีกครั้งหรือไม่ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยประธานจะกำหนดวันเวลาในการประชุมให้เร็วขึ้นภายใน ไม่กี่สัปดาห์

นายสมหมาย ปารีฉัตร กล่าวว่าเกรงจะไม่ทันต่อเวลา เนื่องจากขณะนี้ฝ่ายเลขานุการได้นำเรื่องข้อเสนอกการปฏิรูปการศึกษารอบสองเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแล้ว หากนำมากลับมาให้ที่ประชุมพิจารณาอีกครั้งจะเป็นการเสียเวลา เพราะแผนการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนที่นำสู่การปฏิบัติและต้องมีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง จึงควรดำเนินการตามแนวทางที่กรรมการและเลขานุการเสนอ เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยเร็วต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบกับหลักการของ (ร่าง) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๙) โดยประธานมอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาร่วมกับคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาดำเนินนโยบายและแผนการศึกษาเร่งปรับแก้ไขเอกสารตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม และแจ้งเวียนให้กรรมการรับทราบ ก่อนนำเสนอประธานพิจารณานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ : การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือก

กรรมการและเลขานุการ นำเสนอเรื่องการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือกว่า สืบเนื่องจากมติที่ประชุมสภาการศึกษาครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ ที่มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษารอบสองในระดับนโยบาย โดยให้มีการจัดตั้งหน่วยงานขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ และกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือก ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ส่งเสริมให้ภาคเอกชน สถานประกอบการ องค์กรศาสนา รวมทั้งองค์กรและสถาบันทางสังคมอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น สำนักงานฯ จึงขอเสนอแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือก โดยมีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุนการศึกษาทางเลือก และการจัดศูนย์การเรียนรู้ตามมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ.๒๕๔๕ เพื่อให้เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องการศึกษาทางเลือกเป็นรูปธรรม และนำนโยบายสู่การปฏิบัติต่อไป

องค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบด้วย นายอมเรศ ตีลาอ่อน นายมีชัย วีระไวทยะ นายอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา และนายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา เป็นอนุกรรมการที่ปรึกษา และเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นประธานอนุกรรมการ นายแพทย์ อ่ำพล จินดาวัฒนะ เป็นรองประธาน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาทางเลือก ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเสนอ

ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการ ขอเลื่อนการพิจารณาระเบียบวาระการประชุมที่ ๓.๒ ๓.๓ และ ๓.๔ ไปไว้ในการประชุมครั้งต่อไป เนื่องจากประธานและกรรมการหลายท่านมีกำหนดการเข้าเฝ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา (วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๒) ในเวลา ๑๖.๐๐ น.

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๐๐ น.

นายวีระ พลอยครบุรี

นายกวิน เสือสกุล

นางโชติกา วรรณบุรี

นางนันทิชา แจ่มนุราช

ผู้จตรายงานการประชุม

นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้ตรวจรายงานการประชุม